

Pengaruh Faktor Psikologikal Terhadap Kerentanan Pengantunan Seksual Kanak-kanak Dalam Talian

The Influence of Psychological Factors on The Vulnerability of Children's Online Sexual Grooming

Nur Hafiza Ahmad

¹Salina Nen

Program Psikologi
Pusat Kajian Psikologi dan Kesejahteraan Manusia,
Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan, Universiti Kebangsaan Malaysia

Correspondence: ¹salina.nen@ukm.edu.my

ABSTRAK

Pengantunan seksual dalam talian merupakan salah satu daripada jenayah siber yang berbahaya dan ia didefinisikan sebagai proses persediaan dan pendedahan kanak-kanak terhadap seks sebelum melakukan penderaan seksual secara dalam talian seperti menggunakan platform media sosial. Kajian ini dijalankan untuk mengkaji pengaruh faktor psikologikal iaitu tret personaliti neurotisme, kawalan diri dan estim sendiri terhadap kerentanan pengantunan seksual kanak-kanak dalam talian. Seramai 162 kanak-kanak di seluruh Malaysia berumur 13 hingga 17 tahun terlibat dengan kajian ini. Kajian kuantitatif berbentuk kajian rentas telah dijalankan melalui edaran borang soal selidik elektronik Google Form yang diedarkan melalui Whatsapp, Facebook, Instagram dan Twitter. Hasil analisis kajian mendapati tret personaliti neurotisme ($r=0.417$, $p=0.00$) dan estim sendiri ($r=0.206$, $p=0.00$) mempunyai hubungan korelasi dengan kerentanan pengantunan seksual kanak-kanak dalam talian. Analisis regresi pelbagai mendapati kanak-kanak yang mempunyai tret personaliti neurotisme yang tinggi dan estim sendiri yang rendah mempunyai kerentanan yang tinggi terhadap pengantunan seksual dalam talian. Tambahan, kanak-kanak lelaki dan kanak-kanak perempuan mempunyai tahap kerentanan yang sama bagi pengantunan seksual dalam talian. Kajian yang selanjutnya bagi faktor-faktor yang mempengaruhi kerentanan kanak-kanak wajar untuk dilaksanakan pada masa depan. Hal ini adalah kerana bagi mencegah kerentanan kanak-kanak terhadap jenayah seksual dalam talian dengan memanipulasi faktor and seterusnya mendidik kanak-kanak dan ibu bapa melalui psikopendidikan dan intervensi sebagai langkah pencegahan serta menjadi fokus perbincangan bagi kajian akan datang.

Kata kunci: *neurotisme, kawalan diri, estim sendiri, kanak-kanak, pengantunan seksual dalam talian*

ABSTRACT

Online sexual grooming is one of dangerous sexual cybercrime. It's defined as the act of preparing and exposing a youngster to sex prior to engaging in online sexual abuse through social media platforms. The impact of psychological characteristics such as neuroticism, self-control, and self-esteem on children's online sexual grooming vulnerability was investigated in this study. A total of 162 children aged 13 to 17 years old from all throughout Malaysia took part in this study. A quantitative investigation in the form of a cross-sectional study was carried out by distributing a Google Form-based electronic questionnaire via

Whatsapp, Facebook, Instagram and Twitter. The results of the investigation revealed that neuroticism personality traits ($r= 0.417, p=0.00$) and self-esteem ($r=0.206, p=0.00$) were linked to the vulnerability to children's online sexual grooming. Multiple Regression analysis also revealed that children with high neuroticism and low self-esteem were particularly vulnerable to online child sexual grooming. In addition, boys and girls have similar levels of vulnerability to online sexual grooming. In the future, more research into the elements that influence children's sensitivity is desirable. Parents and children must be trained to recognise and understand these risks, as well as strategies to protect themselves and their families, in order to prevent children from being victims of cybersex crimes.

Keyword: *neuroticism, self-control, self-esteem, child, online sexual grooming.*

1. Pengenalan

Pengantunan seksual dalam talian merupakan salah satu bentuk jenayah seksual tetapi kurang mendapat pendedahan kepada masyarakat. Pengantunan seksual dalam talian ialah proses persediaan dan pendedahan kanak-kanak terhadap seks sebelum melakukan penderaan seksual secara dalam talian seperti menggunakan platform media sosial.

Menurut Lewis (2020), pengantunan seksual berlaku secara berperingkat iaitu, pada peringkat pertama pelaku akan membina hubungan melalui hubungan emosi (*emotional attachment*). Pada ketika ini, pesalah laku membuat mangsa yang menjadi sasaran (*potential victim*) untuk mempercayai dirinya dengan memberi pujian, perhatian dan menjadi tempat perkongsian masalah. Pada masa yang sama juga pelaku akan mempengaruhi kanak-kanak bahawa tingkah laku seks di usia muda merupakan sesuatu yang normal. Pada peringkat seterusnya, pelaku mampu mengugut mangsa seperti ingin memutuskan perhubungan mereka. Pelaku akan terus memanipulasi mangsa sehingga mangsa taat setiap arahan yang diterima seperti memberi gambar lucah.

Menurut Akta Kanak-kanak 2001 kanak-kanak ialah seorang individu yang berumur 18 tahun ke bawah. Pendefinisian ini menunjukkan bahawa remaja dan kanak-kanak berada dalam satu kelompok umur yang sama yang mana mempunyai risiko yang tinggi terhadap ancaman pengantunan seksual dalam talian. Jika dilihat dari aspek kognitif, kematangan kognitif golongan ini adalah rapuh justeru menyebabkan mereka tidak mampu berfikir dan menilai sesuatu perkara sama ada baik atau buruk dan mungkin menjadi punca mereka terdedah kepada pesalah laku seksual.

Menurut Reid & Jones (2011) kematangan psikososial yang kurang dalam kalangan remaja adalah sangat ketara dalam konteks tingkah laku seksual. Perhatian dan kasih sayang yang ditunjukkan oleh pelaku seksual semasa proses pembinaan hubungan sering disalah anggap sebagai makna kasih sayang yang sebenar. Apabila matlamat pelaku tercapai, maka mereka akan mula mengambil kesempatan terhadap kanak-kanak sehinggalah eksploitasi pengantunan seksual dalam talian berjaya.

Perkongsian pangkalan data oleh INTERPOL bagi siasatan Eksploitasi Seksual Kanak-kanak Antarabangsa (ICSE) telah mengenalpasti seramai 23500 orang mangsa dan 10752 pelaku di seluruh dunia dan telah mengesan lebih 2.7 juta gambar dan video yang berunsur lucah di serata dunia. Pada tahun 2018, INTERPOL dan ECPAT International telah mengeluarkan satu laporan kajian yang bertajuk *Towards a Global Indicator on Unidentified Victims in Child Sexual Exploitation Material*. Hasil kajian menunjukkan bahawa umur mangsa yang muda menyebabkan penderaan seksual bertambah buruk. Selain itu, 84% daripada hasil rampasan gambar merupakan gambar aktiviti seksual yang jelas dan lebih 60% daripada mangsa penderaan seksual merupakan mangsa belum baligh termasuklah bayi dan kanak-kanak kecil.

Sebanyak 65% daripada mangsa ialah perempuan dan 92% merupakan pelaku lelaki. Data-data tersebut menunjukkan bahawa jenayah seksual dalam talian bukanlah sesuatu yang boleh dipandang ringan kerana kes yang berlaku di Malaysia turut membimbangkan dari tahun ke tahun. Polis Diraja Malaysia melaporkan bahawa jenayah ini adalah sesuatu yang membimbangkan berdasarkan kumulatif kes menunjukkan statistik jenayah seksual dalam talian dari tahun 2016 sehingga Mei 2020 dengan kumulatif kes sebanyak 1143 dan laporan yang diterima bagi jenayah pengantunan seksual kanak-kanak dalam talian adalah sebanyak 21 kes.

Persoalannya, apakah punca yang menyebabkan kanak-kanak menjadi mangsa? Adakah disebabkan modus operandi yang dilakukan oleh pesalah laku atau terdapat faktor lain yang menyumbang kepada peningkatan kes jenayah seksual dalam talian? Oleh itu, kajian berbentuk kuantitatif telah dijalankan dengan menjadikan faktor psikologikal seperti tret personaliti neurotisisme, kawalan diri dan estim sendiri sebagai fokus utama dalam kajian ini. Tujuan kajian ini dijalankan adalah untuk mengkaji faktor psikologikal yang mempengaruhi pengantunan seksual kanak-kanak dalam talian.

2. Tinjauan Literatur

Isu jenayah seksual merupakan antara masalah global yang memberi ancaman kepada masyarakat terutamanya kanak-kanak. Sebelum wujudnya kemudahan pengaksesan internet, jenayah seksual dilakukan oleh sesiapa sahaja kepada mangsanya secara bersemuka seperti ahli keluarga, pengasuh dan jiran. Kini, seiring dengan peredaran masa dan kemajuan teknologi, modus operandi jenayah seksual semakin berkembang dengan kemudahan pengaksesan internet.

Berdasarkan David S. Wall (dalam Dahlan & Shafinaz 2010) terdapat hubungan signifikan antara penggunaan internet dengan jenayah seperti pornografi, perniwaan, pelacuran, penyeludupan, peras ugut, aktiviti seksual bebas, rogol, mencabul kehormatan, penyalahgunaan dadah dan sebagainya.

2.1 Antun Seksual

Pengantunan seksual boleh didefinisikan sebagai satu proses yang mana individu mempersiapkan kanak-kanak dan persekitaran sebelum sesuatu penderaan berlaku. Proses ini termasuklah kaedah mendapatkan akses untuk berhubung dengan kanak-kanak dan membina kepercayaan dalam diri kanak-kanak (Craven, Brown & Gilchrist 2006).

Menurut McAlinden (2012) mencadangkan definisi baru bagi antun seksual iaitu melibatkan penggunaan pelbagai teknik untuk memanipulasi dan mengawal terhadap subjek yang mudah rentan dalam pelbagai tetapan seperti peribadi dan sosial untuk membina kepercayaan atau menormalisasi tingkah laku tingkah laku berbahaya seksual. Secara keseluruhan ia juga untuk memudahkan eksploitasi dan menghalang pendedahan terhadap sesuatu perkara.

Webster et al. (2012) berpendapat bahawa pengantunan siber (*cybergrooming*) ialah proses mempunyai kawan dengan orang lebih muda dalam talian supaya lebih mudah untuk mengadakan hubungan seksual sama ada dalam talian atau melalui pertemuan fizikal. Tujuan utama adalah untuk melakukan penderaan seksual. Namun begitu, Whittle et al. (2013) mengatakan bahawa pengantunan siber bukan sahaja merangkumi permintaan seksual yang tidak diingini seperti permintaan melakukan hubungan seks, tetapi ia juga meliputi aspek yang lebih luas seperti memberi ancaman bukan seksual dalam talian, keganasan, ancaman keselamatan dan rasuah.

Pengantunan dalam talian atau pengantunan siber merupakan satu modus operandi yang sering dikaitkan dengan penderaan seksual melibatkan kanak-kanak dan orang dewasa. Malah ia juga merupakan kaedah yang digunakan oleh pelaku untuk mempersiapkan (*groomed*) seseorang untuk melakukan jenayah lain seperti buli siber dan keganasan (Martellozo 2017).

Antun dalam talian juga ditakrifkan sebagai proses yang melibatkan orang dewasa menggunakan medium teknologi maklumat dan komunikasi dengan tujuan mendapatkan kepercayaan kanak-kanak dan remaja untuk mencipta dan mengekalkan hubungan seksual dalam talian dan seterusnya akan bertemu secara fizikal (Kloess, Beech & Harkins 2014; Resett 2021; Smith, Thompson & Davidson 2014; Wurtele & Kenny 2016). Terdapat dua aspek yang digunakan oleh pelaku semasa proses antun dalam talian terhadap kanak-kanak dan remaja iaitu permintaan seks oleh orang dewasa dan interaksi berunsur seks dalam talian (Resett 2021).

Menurut Santisteban dan Guadix (2017) permintaan seks dan interaksi berunsur seks dengan orang dewasa dalam talian merupakan dua dimensi mangsa seksual kanak-kanak dalam talian yang berbeza tetapi pravelens bagi kedua-dua dimensi ini menunjukkan bahawa eksploitasi seksual kanak-kanak dalam talian merupakan satu fenomena yang membimbangkan. Secara umumnya, permintaan seks dan interaksi berunsur dengan orang dewasa dalam talian banyak berlaku terhadap kanak-kanak dalam kumpulan umur yang lebih tinggi. Umur boleh dikategorikan sebagai salah satu faktor risiko terhadap kedua-dua jenis jenis eksploitasi seksual dalam talian. Walaubagaimanapun, kanak-kanak yang lebih muda juga perlu diberi perhatian dengan memberi pendedahan awal berkaitan jenayah ini supaya mampu mengelakkan diri daripada menjadi mangsa jenayah seksual.

Seterusnya, kajian yang dijalankan oleh Santisteban dan Guadix (2017) juga mendapati terdapat perbezaan signifikan antara jantina dan prevalens permintaan seks dalam talian. Buktinya ialah sebanyak 9.3% kanak-kanak lelaki dan 15.6% kanak-kanak perempuan diancam dengan permintaan seks dalam talian sepanjang tempoh 12 bulan. Sebaliknya, tiada perbezaan signifikan terhadap jantina dan interaksi berunsur seks atau lucah dengan golongan dewasa. Sebanyak 7.4% kanak-kanak lelaki dan 8.2% kanak-kanak perempuan berinteraksi dengan orang

dewasa yang berunsurkan seksual atau lucah dalam talian sepanjang tempoh 12 bulan. Jumlah mangsa akan bertambah jika tiada tindakan wajar dari akar umbi yang diambil bagi menangani isu eksploitasi seksual kanak-kanak.

2.2 Kesan Pengantunan Seksual Dalam Talian kepada Mangsa

Keterlibatan dengan antun seksual secara bersemuka atau secara dalam talian bukanlah sesuatu yang berfaedah. Hal ini kerana ia akan memberi kesan kepada mangsa. Satu kajian terhadap impak penderaan seksual dan pengantunan dalam talian telah dijalankan oleh Whittle, Hamilton-Giachritsis dan Beech (2013). Kajian ini menggunakan kaedah penyelidikan kualitatif terhadap mangsa-mangsa penderaan dan pengantunan seksual dalam talian di England. Hasil temubual yang dijalankan, pengkaji telah mengklasifikasikan bahawa terdapat dua kategori kesan yang dihadapi oleh mangsa. Kategori yang pertama ialah kesan negatif manakala kategori kedua ialah kesan positif. Kesan yang dialami melibatkan dimensi individu dan sosial.

Selepas menjadi mangsa penderaan dan pengantunan seksual dalam talian, mangsa mengalami impak negatif terhadap psikologikal individu. Antaranya ialah mangsa tidak mampu melupakan kejadian yang berlaku dan pelaku yang telah mencabul kehormatan mereka. Apabila mangsa tidak mampu melupakan tragedi yang berlaku menyebabkan mangsa berasa malu, hilang keyakinan diri, bertingkah laku agresif dan ada mangsa yang mencederakan diri sendiri. Mangsa yang mengalami faktor risiko jangka panjang berganda mengalami kesan negatif yang lebih teruk bagi penderitaan tahap individu seperti kemurungan.

Tekanan dari persekitaran turut diterima oleh mangsa seperti merosakkan hubungan dan hilang kepercayaan dalam institusi kekeluargaan, menjadi mangsa buli rakan-rakan di sekolah dan sukar untuk membina hubungan persahabatan menyebabkan agak sukar bagi mangsa berkongsi masalah yang dihadapi dengan rakan-rakan.

Selain itu, terdapat juga mangsa menerima impak positif terutamanya sokongan emosi dan moral. Persekitaran yang positif dapat meningkatkan kualiti kehidupan mangsa walaupun telah mengalami trauma. Ibu bapa, ahli keluarga, kawan-kawan dan institusi sekolah juga memberi dorongan moral kepada mangsa seperti nasihat dan sesi kaunseling.

Seterusnya, pengalaman hitam tersebut juga menjadikan mangsa lebih berhati-hati dalam penggunaan internet seperti tidak mendedahkan maklumat peribadi kepada orang yang tidak dikenali atau mencurigakan. Walaupun kajian ini menggunakan kaedah temu bual mendalam kepada 8 orang informan yang merupakan mangsa pengantunan seksual dalam talian, namun kajian ini tidak mampu memberi satu kesimpulan umum kepada populasi berkaitan impak yang akan dihadapi oleh mangsa kerana impak yang diterima lebih tertumpu kepada individu. Hal ini kerana dapatan yang berjaya dikumpul adalah tidak tepu iaitu hanya sebahagian mangsa mempunyai kesan yang positif selepas menerima sokongan emosi dan sosial.

2.3 *Personaliti sebagai Faktor Peramal*

Satu kajian telah dijalankan untuk mengkaji faktor peribadi sebagai faktor berisiko kepada tingkah laku seksual dan erotik dalam talian terhadap remaja. Kajian ini telah berfokuskan kepada faktor personaliti yang menjadi peramal kepada mesej berunsur seks dan pemangsaan pengantunan dalam talian (Hernandez et al. 2021). Faktor personaliti yang dikaji ialah ekstraversi, narsisistik, neurotisme, kurang empati dan disinhibisi.

Berdasarkan Shi J.Y et al. (2018), ekstraversi lebih tertumpu kepada hubungan interpersonal dan lebih cenderung untuk bersikap ramah, bersemangat, tegas dan mencari keseronokan. Neurotisme pula merujuk kepada kerentanan individu terhadap ketidakstabilan emosi dan kesedaran individu terhadap sesuatu perkara. Seterusnya, narsistik yang didefinisikan oleh *Diagnostic and Statistical Manual and Mental Disorders* edisi kelima (DSM-5) merujuk kepada ciri-ciri yang mengagungkan diri sendiri, mencari perhatian dan mengalami penurunan yang ketara dari aspek kefungsi peribadi seperti memandangi diri sendiri sebagai luar biasa, kekurangan sikap empati dan mempunyai hubungan yang dangkal. Bagi tret personaliti kurang rasa empati merujuk kepada karakteristik yang tidak berkeupayaan untuk merasai dan memahami perasaan orang lain. Bagi tret personaliti disinhibisi, ia merujuk kepada tret personaliti yang mengabaikan penilaian buruk terhadap yang mungkin memudaratkan individu.

Berdasarkan kajian oleh Hernandez et al. (2021) yang dilaksanakan kepada remaja di institusi pendidikan sekunder di Sepanyol mendapati tret personaliti ekstraversi, narsistik, kurang empati dan disinhibisi mempunyai hubungan yang signifikan untuk menjadi mangsa mesej berunsur seks dan pengantunan seksual dalam talian. Ini membawa maksud bahawa individu yang mempunyai tret personaliti ekstraversi, narsistik, kurang empati dan disinhibisi mempunyai kerentanan yang lebih tinggi terhadap pengantunan seksual dalam talian. Walaubagaimanapun, tret personaliti neurotisme tidak mempunyai hubungan yang signifikan untuk menjadi mangsa yang terlibat dengan mesej berunsur seks dan pengantunan seksual dalam talian. Ini menunjukkan bahawa tret personaliti neurotisme bukan tret personaliti peramal untuk menjadi mangsa mesej berunsur seks dan pemangsaan pengantunan dalam talian.

Pada tahun 2020, Liu dan Zheng telah menjalankan satu kajian yang mengkaji hubungkait personaliti dan aktiviti seksual dalam talian. Tret personaliti yang digunakan untuk menjadi peramal kepada aktiviti seksual dalam talian ialah neurotisme, ekstraversi, keterbukaan, kehematan, kepersetujuan, narsistik dan narsistik seksual terhadap aktiviti seksual dalam talian. mengenalpasti bahawa tahap ekstraversi dan neurotisme yang tinggi merupakan peramal yang kuat bagi aktiviti seksual dalam talian. Liu dan Zheng (2020) mendapati bahawa tret personaliti yang menjadi peramal terhadap aktiviti seksual dalam talian ialah ekstraversi, keterbukaan, neurotisme, narsistik dan narsistik seksual. Dapatan baru yang diperoleh dari kajian tersebut ialah individu yang mempunyai tahap personaliti neurotisme yang rendah lebih cenderung untuk berhubung dengan aktiviti seksual dalam talian. Kajian ini menyimpulkan bahawa tret personaliti merupakan faktor yang sangat penting untuk pengalaman seksual individu.

Terdapat juga kajian oleh Harms (2019) yang menerangkan bahawa remaja neurotik akan menjadi lebih pasif apabila terlibat dengan aktiviti dalam talian yang menyebabkan remaja tersebut lebih terdedah dan meningkatkan kerentanan penderaan seksual dalam talian.

2.4 *Estim Kendiri dan Pengantunan Seksual Dalam Talian*

Estim kendiri merupakan salah satu aspek psikologikal yang sering dikaitkan dengan pemangsaan. Estim kendiri sering yang rendah dikaitkan dengan perasaan tidak berharga, rasa kekurangan dan tidak mencukupi serta kurang terhadap keyakinan diri (Rosenberg 1965). Perasaan diri tidak berharga mungkin dapat menerangkan mangsa-mangsa tidak mencari pertolongan apabila berdepan dengan ancaman buli siber seperti antun seksual dalam talian. Hal ini adalah kerana mereka percaya tiada siapa yang mempercayai apa yang telah mereka katakan. Selain itu, mereka lebih mudah dimanipulasi dan memberitahu yang tiada sesiapa yang mepedulikan apa yang sedang berlaku kepada mangsa (Wachs et al. 2016).

Wachs et al. (2016) juga berpendapat bahawa estim kendiri yang rendah mungkin boleh menjadi faktor berisiko terhadap buli siber dan pengantunan seksual dalam talian. Hal ini dikatakan demikian kerana terdapat elemen kerentanan secara emosi terhadap pelaku sehingga tidak berupaya melindungi diri mereka. Satu kajian telah dijalankan yang melibatkan beberapa buah negara iaitu Thailand, German, Netherland dan Amerika Syarikat.

Tujuan kajian adalah untuk mengkaji kesan langsung dan tidak langsung dari buli siber terhadap estim kendiri mangsa pengantunan seksual. Hasil kajian menunjukkan bahawa individu yang telah menjadi mangsa buli siber dengan dimensi diantun secara seksual, mangsa-mangsa akan menunjukkan estim kendiri yang rendah. Bagi mangsa yang mempunyai estim kendiri yang rendah sebelum diantun atau dibuli dalam talian, kesan yang dihadapi adalah lebih teruk iaitu tahap estim kendiri mangsa adalah lebih rendah.

3. *Metodologi dan Kawasan Kajian*

Kajian ini merupakan kajian kuantitatif menggunakan reka bentuk tinjauan keratan-rentas melalui pengedaran borang soal selidik dalam talian. Kaedah persampelan yang digunakan ialah persampelan bukan kebarangkalian iaitu persampelan bertujuan. Responden bagi kajian ini dipilih berdasarkan kriteria yang telah ditetapkan iaitu berumur 13 hingga 17 tahun dan mempunyai sekurang-kurangnya satu akaun media sosial yang aktif.

3.1 *Responden*

Sampel kajian ini terdiri daripada 162 orang kanak-kanak yang berumur 13 ke 17 tahun. Pemilihan umur responden berdasarkan Akta Kanak-kanak 2001 yang mendefinisikan bahawa kanak-kanak sebagai individu berumur 18 tahun ke bawah. Populasi sasaran dalam kajian ini terdiri daripada kanak-kanak di seluruh Malaysia yang masih bersekolah dan berstatus warganegara.

3.2 Instrumen

Borang soal selidik terdiri daripada lima bahagian iaitu Bahagian A, Bahagian B, Bahagian C, Bahagian D dan Bahagian E. Secara umumnya, satu bahagian dibina sendiri oleh pengkaji manakala empat bahagian menggunakan alat ujian yang telah dibina oleh pengkaji-pengkaji bagi kajian terdahulu. Bahagian A ialah profil demografi responden terdiri daripada umur, jantina, negeri, etnik, agama, status perkahwinan ibu bapa, media sosial yang aktif dan tempoh masa yang diluahkan setiap hari bagi penggunaan media sosial.

Bahagian B ialah tret personaliti yang mana pengkaji fokuskan kepada satu tret iaitu tret neurotisme. Bahagian ini mengandungi 24 item yang mewakili tret neurotisme daripada 60 item dari alat ujian *Junior Eysenck Personality Inventory* (JEPI) versi Bahasa Melayu. Skala Guttman dua mata digunakan untuk JEPI iaitu (1) Ya dan (2) Tidak. Dalam kajian ini, pekali Alfa Cronbach ialah 0.87.

Bahagian C mengukur kawalan diri yang merupakan pemboleh ubah bebas menggunakan alat ujian yang dibina oleh Grasmick iaitu Skala Kawalan Diri (SCS) dan telah ditadbir ke versi Bahasa Melayu oleh Mohammad Rahim Kamaluddin et al (2013). Bahagian ini menggunakan Skala Likert lima mata iaitu (1) Tidak Pernah Menggambarkan Diri Saya, (2) Jarang Menggambarkan Diri Saya, (3) Tidak Pasti Sama Ada Menggambarkan Diri Saya, (4) Bersetuju Menggambarkan Diri Saya dan (5) Amat Bersetuju Menggambarkan Diri Saya. Berdasarkan kajian yang dijalankan oleh Mohammad Rahim Kamaluddin et al (2013) mendapati nilai kebolehpercayaan bagi skala ini menggunakan pekali Alfa Cronbach ialah tinggi iaitu 0.80 manakala bagi kajian ini ialah 0.61.

Bahagian D mengukur estim sendiri kanak-kanak yang dibina oleh Florence Rosenberg iaitu Skala Estim Kendiri Rosenberg (RSES). Bahagian ini mengandungi 10 item yang terdiri daripada dua (2) faktor iaitu (1) faktor positif dan (2) faktor negatif. RSES menggunakan Skala Likert empat mata iaitu (1) Sangat Tidak Bersetuju, (2) Tidak Bersetuju, (3) Setuju, dan (4) Sangat Bersetuju. Berdasarkan kajian yang dijalankan untuk melihat kesahan dan kebolehpercayaan RSES terhadap pelajar sekolah menengah di Malaysia mendapati kebolehpercayaan RSES ialah 0.77 bagi faktor positif dan 0.629 bagi faktor negatif (Lim et al 2019). Secara keseluruhan, pekali Alfa Cronbach dalam kajian ini ialah 0.76.

Bahagian E iaitu pengantunan seksual kanak-kanak dalam talian merupakan pemboleh ubah bersandar dalam kajian ini yang dibina oleh Asmi Asmidar Zainal Rashid et al (2018) dalam kajian kerentanan kanak-kanak terhadap pengantunan seksual dalam talian dengan kebolehpercayaan 0.89. Alat ujian ini terdiri daripada 24 item yang menggunakan Skala Likert tiga mata iaitu (1) Tidak Pernah, (2) Kadang-kadang dan (3) Selalu. Kebolehpercayaan pekali Alfa Cronbach bagi kajian ini ialah 0.94.

3.3 Analisis data

Pengkaji menganalisis kesemua data kuantitatif menggunakan IBM *Statistical Package for Social Science* (SPSS) versi 25.0. Analisis yang digunakan dalam kajian ini ialah analisis

deskriptif dan analisis infrensi seperti ujian-t tidak bersandar, ujian Korelasi Pearson dan ujian Regresi Pebagai.

4. Dapatan dan Perbincangan

4.1 Analisis Deskriptif

4.1.1 Profil Demografi

Seramai 162 orang responden yang berumur 13 hingga 17 tahun dengan purata umur 15.89 tahun. Responden teramai daripada kalangan kanak-kanak berumur 17 tahun seramai 70 orang (43.2%). Dalam kajian ini, seramai 111 responden ialah perempuan dengan peratusan 68.5% manakalan 51 responden ialah lelaki dengan peratusan 31.5%. Seterusnya, seramai 151 responden berbangsa Melayu (93.2%) dan seramai 157 responden beragama Islam (96.9%). Dari 162 responden, status perkahwinan ibu bapa yang berkahwin ialah 150 responden (92.6%), 4 responden (2.5%) telah bercerai dan 8 responden (4.9%) telah kematian ibu atau bapa. Kajian ini dijalankan di seluruh Malaysia dengan taburan responden tertinggi dari Kedah iaitu seramai 42 responden (25.9%) diikuti responden dari Selangor seramai 31 responden (19.1%) dan 18 responden (11.1%) dari Johor. Bagi akaun media sosial, seramai 143 responden (88.3%) mempunyai akaun Whatsapp yang aktif, diikuti mempunyai akaun Instagram seramai 122 responden (75.3%) dan 47 responden mempunyai akaun Twitter. Sebahagian responden juga aktif di Facebook, Tiktok, Telegram dan Youtube. Selain itu, purata tempoh masa yang diluahkan responden untuk menggunakan media sosial setiap hari ialah 5.17 jam yang mana tempoh minimum ialah satu jam dan tempoh maksimum ialah 19 jam.

JADUAL 1. Profil Demografi

Ciri-ciri	Kekerapan	Peratusan (%)
Umur		
13	12	7.4
14	17	10.5
15	18	11.1
16	45	27.8
17	70	43.2
Jantina		
Lelaki	51	31.5
Perempuan	111	68.5
Bangsa		
Melayu	151	93.2
Cina	2	1.2
India	1	0.6
Lain-lain	8	5.0
Agama		
Islam	157	96.9
Buddha	1	0.6
Hindu	1	0.6
Kristian	3	1.9
Status Perkahwinan Ibu Bapa		
Berkahwin	150	92.6
Bercerai	4	2.5
Ibu/Bapa Tunggal	8	4.9
Negeri		

Johor	18	11.1
Kedah	42	25.9
Kelantan	10	6.2
Kuala Lumpur	4	2.5
Melaka	5	3.1
Negeri Sembilan	5	3.1
Pulau Pinang	7	4.3
Pahang	6	3.7
Perak	15	9.3
Perlis	7	4.3
Sabah	5	3.1
Selangor	31	19.1
Terengganu	7	4.3
Akaun Media Sosial		
Whatsapp	143	88.3
Instagram	122	75.3
Twitter	47	29.0
Facebook	40	24.7
Tiktok	16	9.9
Telegram	3	1.9
Youtube	3	1.9

4.1.2 Analisis Deskriptif Tret Personaliti Neurotisme, Kawalan Diri, Estim Kendiri dan Kerentanan Pengantunan Seksual Kanak-kanak Dalam Talian

Analisis deskriptif bagi pemboleh ubah tret personaliti neurotisme menunjukkan nilai minimum yang diperoleh adalah 0.00 iaitu individu yang tidak mempunyai ciri personaliti neurotisme manakala nilai maksimum yang diperoleh adalah 24.00 iaitu menunjukkan individu mempunyai ciri personaliti neurotisme. Skor min bagi jumlah responden ialah 13.24 dengan nilai sisihan piawai 5.78.

Bagi pemboleh ubah kawalan diri, analisis deskriptif menunjukkan nilai minimum yang diperoleh adalah 18.00 manakala nilai maksimum yang diperoleh adalah 90.00. Nilai purata min yang diperoleh oleh responden bagi kawalan diri ialah 49.27. Sisihan piawai bagi kawalan diri adalah 7.83.

Nilai skor min bagi estim kendiri yang diperoleh daripada responden adalah 26.07 dengan nilai sisihan piawai 5.06. Berdasarkan interpretasi skor min, estim kendiri dalam kalangan kanak-kanak di Malaysia adalah berada pada tahap sederhana.

Seterusnya, skor min dan sisihan piawai bagi pemboleh kerentanan pengantunan seksual kanak-kanak dalam talian. Nilai purata min yang diperoleh oleh responden ialah 34.51 manakala sisihan piawai adalah 9.20. Berdasarkan interpretasi skor min, tahap kerentanan kanak-kanak terhadap pengantunan seksual dalam talian adalah berada pada tahap sederhana.

JADUAL 2. Analisis Deskriptif Tret Personaliti Neurotisme, Kawalan Diri, Esri Kendiri dan Kerentanan Pengantunan Seksual Kanak-kanak Dalam Talian

Pemboleh ubah	N	Nilai Minimum	Nilai Maksimum	Min	Sisihan Piawai
Tret Personaliti Neurotisme	162	0.00	24.00	13.24	5.78
Kawalan Diri	162	18.00	90.00	49.27	7.83
Estim Kendiri	162	10.00	40.00	26.07	5.06

Kerentanan Pengantunan Seksual Kanak-kanak Dalam Talian	162	24.00	72.00	34.51	9.20
---	-----	-------	-------	-------	------

4.2 Perbezaan Signifikan antara Kanak-kanak Lelaki dan Perempuan dalam Aspek Kawalan Diri, Estim Kendiri dan Kerentanan Pengantunan Seksual Kanak-kanak Dalam Talian

Jadual 3 di bawah menunjukkan bahawa hasil analisis ujian-t tidak bersandar antara kanak-kanak lelaki dan kanak-kanak perempuan bagi faktor kawalan diri. Analisis ini menunjukkan bahawa tiada perbezaan nilai skor bagi faktor kawalan diri bagi kanak-kanak lelaki ($M = 49.80$, $S.P = 7.42$) dan kanak-kanak perempuan ($M = 49.03$, $S.P = 8.06$), $t(160) = 0.58$, $p = 0.56$. Perbezaan nilai min bagi kedua-dua jantina tersebut adalah 0.77. Nilai ujian-t menunjukkan bahawa tiada perbezaan yang signifikan antara kedua-dua skor min tersebut.

Seterusnya, analisis ini menunjukkan bahawa tiada perbezaan nilai skor bagi faktor kawalan diri bagi kanak-kanak lelaki ($M = 26.10$, $S.P = 4.99$) dan kanak-kanak perempuan ($M = 26.06$, $S.P = 5.11$), $t(160) = 0.04$, $p = 0.97$. Perbezaan nilai min bagi kedua-dua jantina tersebut adalah -0.03. Nilai ujian-t menunjukkan bahawa tiada perbezaan yang signifikan antara kedua-dua skor min tersebut.

Bagi faktor kerentanan pengantunan seksual kanak-kanak dalam talian, tiada perbezaan nilai skor bagi kerentanan pengantunan seksual kanak-kanak dalam talian bagi kanak-kanak lelaki ($M = 34.25$, $S.P = 8.75$) dan kanak-kanak perempuan ($M = 34.62$, $SP = 9.44$), $t(160) = -0.235$, $p = 0.82$. Perbezaan nilai min bagi kedua-dua jantina tersebut adalah -0.37. Namun begitu, nilai ujian-t menunjukkan bahawa tiada perbezaan yang signifikan antara kedua-dua skor min tersebut.

JADUAL 3. Analisis Ujian-T Tidak Bersandar antara Kanak-kanak Lelaki dan Perempuan dalam Aspek Kawalan Diri, Estim Kendiri dan Kerentanan Pengantunan Seksual Kanak-kanak Dalam Talian

	Lelaki N = 51		Perempuan N = 111		Perbezaan Min	df	Nilai t	Nilai Signifikan
	Min	S.P	Min	S.P				
Kawalan Diri	49.80	7.42	49.03	8.06	0.77	160	0.58	0.56
Estim Kendiri	26.10	4.99	26.06	5.11	-0.03	160	0.04	0.97
Kerentanan Pengantunan Seksual Kanak-kanak Dalam Talian	34.25	8.75	34.63	9.44	-0.37	160	-0.24	0.82

4.3 Hubungan Faktor Psikologikal dan Kerentanan Pengantunan Seksual Kanak-kanak Dalam Talian

Jadual 3, menunjukkan hubungan korelasi antara tret personaliti neurotisme dan kerentanan pengantunan seksual kanak-kanak dalam talian. Dapatan kajian menunjukkan bahawa terdapat hubungan korelasi positif yang sederhana dan sangat signifikan antara kedua-dua pemboleh ubah ($r = 0.417$, $p = 0.000$). Selain itu, korelasi antara kawalan diri dan kerentanan pengantunan seksual kanak-kanak dalam talian yang mana hasil dapat menunjukkan korelasi antara kedua-dua pemboleh ubah adalah lemah dan tidak signifikan ($r = 0.128$, $p = 0.105$). Seterusnya, hubungan

korelasi estim sendiri dan kerentanan pengantunan seksual kana-kanak dalam talian. Terdapat hubungan yang sangat signifikan, korelasi negatif tetapi lemah antara kedua-dua pemboleh ubah ($r = -0.206$, $p = 0.000$).

Hasil analisis menunjukkan bahawa kanak-kanak yang mempunyai ciri-ciri tret personality neurotisme yang tinggi dan tahap estim sendiri yang rendah yang meningkatkan skor kerentanan pengantunan seksual dalam talian. Sebaliknya, sebarang kenaikan atau penurunan nilai skor bagi kawalan diri tidak akan mengubah kerentanan pengantunan seksual kanak-kanak dalam talian.

JADUAL 4. Korelasi antara Faktor Psikologikal dan Kerentanan Pengantunan Seksual Kanak-Kanak Dalam Talian

	Kerentanan pengantunan seksual kanak-kanak dalam talian
Tret personaliti neurotisme	$r = 0.417^{**}$, $p = 0.000$
Kawalan diri	$r = 0.128$, $p = 0.105$
Estim sendiri	$r = -0.206^{**}$, $p = 0.000$

4.4 Pengaruh Faktor Psikologikal Terhadap Kerentanan Pengantunan Seksual Kanak-kanak Dalam Talian

Berdasarkan analisis regresi pelbagai, faktor tret personaliti neurotisme dan estim sendiri menunjukkan hubungan yang signifikan ($p < 0.05$) terhadap kerentanan pengantunan seksual kanak-kanak dalam talian manakala faktor kawalan diri menunjukkan hubungan yang tidak signifikan terhadap kerentanan pengantunan seksual kanak-kanak dalam talian.

Jadual 7 menunjukkan bahawa pemboleh ubah peramal bagi kajian ini ialah tret personaliti neurotisme dan estim sendiri terhadap kerentanan pengantunan seksual kanak-kanak dalam talian. Hasil analisis regresi pelbagai mendapati tret personaliti neurotisme ($\beta = 0.417$, $t = 5.809$, $p = 0.000$) dan estim sendiri ($\beta = -0.206$, $t = -2.660$, $p = 0.009$) telah menyumbang sebanyak 17.5% varians bagi kerentanan pengantunan seksual kanak-kanak dalam talian dalam kalangan kanak-kanak di Malaysia. Analisis varians mendapati bahawa nilai $F(2, 159) = 16.79$ dengan tahap signifikannya ialah $p = 0.00$.

Peramal utama yang menyumbang sebanyak 17.4% kepada kerentanan pengantunan seksual kanak-kanak dalam talian adalah faktor tret personaliti neurotisme ($\beta = 0.417$, $t = 5.809$, $p = 0.000$). Keadaan ini menunjukkan bahawa apabila kanak-kanak yang menunjukkan ciri-ciri personaliti neurotisme, maka kerentanan pengantunan seksual kanak-kanak dalam talian bagi individu akan meningkat sebanyak 0.417 unit secara signifikan. Seterusnya, faktor peramal estim sendiri ($\beta = -0.206$, $t = -2.660$, $p = 0.009$) menyumbang sebanyak 0.1% kepada berlakunya kerentanan pengantunan seksual kanak-kanak dalam talian. Hal ini menunjukkan bahawa individu mempunyai peningkatan sebanyak satu unit terhadap skor estim sendiri, maka kerentanan pengantunan seksual kanak-kanak dalam talian akan berkurang sebanyak 0.206 unit secara signifikan.

JADUAL 5. Analisis Regresi Pelbagai Faktor Peramal Tret Personaliti Neurotisme, Kawalan Diri dan Estim Kendiri terhadap Pemboleh Ubah Bersandar iaitu Kerentanan Pengantunan Seksual Kanak-kanak Dalam Talian

Pemboleh ubah (X)	B	β	t	95.0% Confidence Interval B		
				Atas	Bawah	p
Tret Personaliti Neurotisme	0.665	0.417	5.809	0.891	0.439	0.000**
Kawalan Diri	0.150	0.128	1.692	0.332	-0.032	0.105
Estim Kendiri	-0.374	-0.206	-2.660	-0.096	-0.652	0.009*
Konstan	24.810		4.776	35.069	14.552	0.000

**p<0.001

*p<0.05

JADUAL 6. Ringkasan Model

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std Error of The Estimated	Change Statistic				
					R Square Change	F Change	df1	df2	Sig F Change
1	0.417	0.174	0.169	8.788	0.174	33.749	1	160	0.000
2	0.418	0.175	0.164	8.413	0.174	16.780	2	159	0.000

Model 1. Peramal: (Konstan), Tret Personaliti Neurotisme

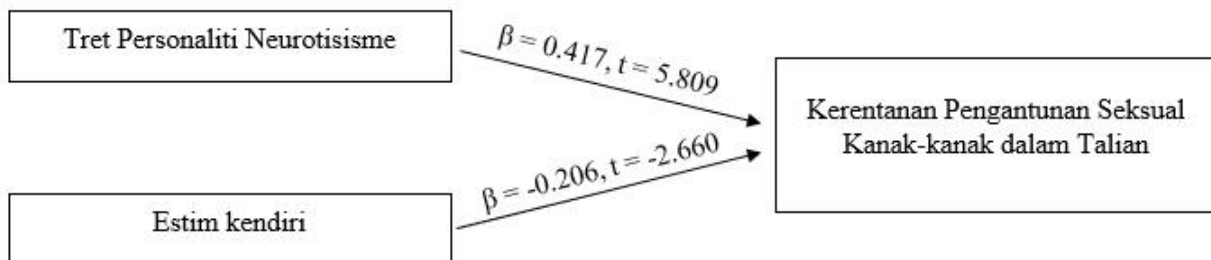
Model 2. Peramal: (Konstan), Tret Personaliti Neurotisme, Estim Kendiri

JADUAL 7. Analisis Varians

Sumber	Jumlah Kuasa Dua	Darjah Kebebasan	Min Kuasa Dua	Nilai F	p
Regresi	2376.64	2	1188.32	16.79	0.000
Residul	11253.85	159	70.778		
Jumlah	13630.49	161			

*Peramal: (Konstan), Tret Personaliti Neurotisme, Estim Kendiri

Kesimpulan daripada hasil analisis regresi pelbagai, kedua-dua faktor psikologikal merupakan faktor peramal (tret personaliti neurotisme dan estim sendiri) terhadap kerentanan pengantunan seksual kanak-kanak dalam talian dapat disimpulkan melalui model regresi yang telah dibina seperti rajah dibawah:

Rajah 1. Model Regresi Faktor Peramal (Tret Personaliti Neurotisme dan Estim Kendiri) yang Menyumbang kepada Kerentanan Pengantunan Seksual Kanak-kanak Dalam Talian

4.5 *Perbincangan*

Menerusi kajian ini, kanak-kanak di Malaysia mempunyai tahap kerentanan pengantunan seksual dalam talian yang sederhana. Hal ini menunjukkan bahawa kanak-kanak lelaki atau perempuan mempunyai risiko yang sama terhadap antun seksual dalam talian yang ditemui daripada tiada perbezaan signifikan antara kanak-kanak lelaki dan kanak-kanak perempuan terhadap kerentanan pengantunan seksual dalam talian. Dapatan ini turut disokong oleh kajian Asmi Asmida et al. (2018) yang menemui kanak-kanak lelaki dan perempuan mempunyai tahap kerentanan yang sama terhadap antuk seksual dalam talian.

Walaupun kerentanan kanak-kanak tidak berada pada tahap yang membimbangkan, namun dapatan kajian ini telah menemui bahawa terdapat faktor peramal terhadap kerentanan kanak-kanak terhadap pengantunan seksual dalam talian di Malaysia. Dapatan baru yang ditemui dalam kajian ini menunjukkan kedua-dua faktor psikologikal tersebut iaitu tret personaliti neurotisisme yang tinggi dan estim sendiri yang rendah merupakan faktor peramal terhadap kerentanan pengantunan seksual kanak-kanak dalam talian. Daripada analisis Korelasi Pearson, kedua-dua mempunyai hubungan yang sangat signifikan terhadap kerentanan kanak-kanak bagi pengantunan seksual dalam talian. Tambahan, hasil Regresi Pelbagai lebih kukuh menunjukkan bahawa kedua-dua faktor psikologikal tersebut memberi pengaruh sebagai faktor peramal yang kuat terhadap kanak-kanak untuk menjadi rentan atau sebaliknya terhadap antun seksual dalam talian.

Penemuan baru dalam kajian ini mempunyai sedikit percanggahan dapatan dengan kajian-kajian lepas. Menurut Liu dan Zheng (2020) yang menjelaskan bahawa tret personaliti memberi pengaruh bagi aktiviti seksual dalam talian. Dapatan tersebut menjelaskan ciri-ciri tret personaliti ekstraversi dan neurotisisme merupakan peramal yang kuat untuk bergiat aktif dalam aktiviti seksual dalam talian. Dapatan yang lebih terperinci mendapati tret personaliti neurotisisme yang rendah menjadi peramal yang kuat untuk bergiat aktif dalam aktiviti seksual dalam talian. Hernandez et al. (2021) juga menyokong kehadiran tret personaliti berkait dengan pemangsaan pengantunan dalam talian. Namun begitu, tret personaliti neurotisisme tidak mempunyai hubungan yang signifikan untuk menjadi mangsa antun seksual dalam talian. Tret personaliti yang menjadi faktor berisiko untuk menjadi rentan terhadap antun seksual dalam talian ialah ekstraversi, narsistik, kurang empati dan disihinbisi.

Kedua-dua dapatan kajian lepas mempunyai sedikit percanggahan dengan kajian ini dan tidak sepenuhnya menyokong kajian ini. Dapatan kajian yang tidak konsisten ini menunjukkan bahawa tret personaliti neurotisisme bukan faktor peramal yang boleh bergerak secara tunggal dalam mempengaruhi kanak-kanak terhadap kerentanan pengantunan seksual dalam talian. Pengkaji berpendapat tret personaliti lain juga perlu dikaji pada masa depan agar dapatan yang lebih konsisten ditemui. Faktor peribadi atau faktor luaran mungkin menyumbang terhadap hasil dapatan yang tidak konsisten ini. Hal ini adalah kerana kajian yang dijalankan oleh Liu dan Zheng (2020) dijalankan di China, Hernandez et al. (2021) di Sepanyol dan kajian ini di Malaysia. Faktor demografi dan budaya mungkin memberi pengaruh dalam hasil dapatan bagi ketiga-tiga kajian.

Faktor peramal kedua pula ialah estim sendiri yang rendah. Menurut Schoeps et. al (2020), terdapat dua faktor untuk menjadi mangsa pengantunan seksual dalam talian, salah satu daripadanya ialah faktor peribadi yang mana antara elemen penting dalam kategori faktor tersebut ialah estim sendiri. Estim sendiri memainkan peranan yang sangat penting untuk merentanan individu terhadap pengantunan seksual dalam talian. Dapatan daripada kajian-kajian lepas menyokong hasil dapatan kajian ini.

Berdasarkan Jonsson et. al (2019) estim sendiri merupakan elemen yang penting bagi individu kerana memberi pengaruh untuk menjadi mangsa penderaan seksual dalam talian. Hasil interaksi estim sendiri yang rendah bersama faktor lain seperti kesihatan psikologikal yang lemah dan hubungan ibu bapa tidak baik akan meningkatkan kerentanan individu untuk mempunyai hubungan seksual secara dalam talian dan lebih cenderung untuk berhubung dengan individu yang tidak dikenali di alam maya yang mana individu tersebut berpotensi untuk menjadi pendera seksual.

Dalam kajian ini, kawalan diri tidak menunjukkan sebarang hubungan atau pengaruh terhadap kerentanan kanak-kanak bagi pengantunan seksual dalam talian. Hal ini menunjukkan bahawa, kawalan diri bukanlah faktor peramal yang memberi pengaruh kepada kanak-kanak untuk menjadi rentan bagi antun seksual dalam talian.

Dapatan kajian oleh Reysn, Henson dan Fisher (2014) menunjukkan bahawa tahap kawalan diri yang rendah mempunyai hubungan yang signifikan dan merupakan peramal yang kuat terhadap individu untuk terlibat dalam mesej berunsur lucah. Hal ini adalah kerana individu yang mempunyai kawalan diri yang rendah ialah individu yang impulsif terhadap kehidupan semasa. Golongan-golongan ini kurang berkeupayaan untuk menanggung sesuatu perkara dan bertindak dengan impulsif tanpa memikirkan kesan yang diterima yang mana kehidupan yang dilalui tidak berorientasikan masa depan.

Jika didasari dengan Teori Pemangsaan Pendedahan Gaya Hidup (Schreck 1999), kawalan diri yang rendah akan menyebabkan individu lebih rentan untuk menjadi mangsa sesuatu jenayah. Hal ini adalah kerana mereka akan bertingkah laku untuk mencari keseronokan jangka pendek tanpa mengambil kira kesan sekunder yang akan memberi kesan kepada kualiti hidup pada masa akan datang.

Kajian lepas dan teori yang dirujuk dalam kajian ini memberi dapatan yang bercanggah sepenuhnya dengan dapatan kajian ini berkaitan kawalan diri dan kerentanan kanak-kanak untuk diantun secara dalam talian. Oleh kerana terdapat pencanggahan dapatan, pengkaji melihat bahawa kemungkinan jumlah responden yang kecil memberi sedikit impak kepada hasil dapatan kajian bagi pengaruh faktor psikologikal kawalan diri bagi kerentanan kanak-kanak terhadap pengantunan seksual dalam talian.

5. Rumusan dan Cadangan

Kesimpulan daripada kajian ini, dua terdapat faktor psikologikal yang dapat digunakan sebagai peramal untuk menentukan tahap kerentanan kanak-kanak terhadap pengantunan seksual dalam talian. Dua faktor psikologikal tersebut ialah tret personaliti neurotisme yang tinggi dan estim sendiri yang rendah. Kajian ini memberi dapatan yang baru bagi konteks masyarakat Malaysia. Walaupun kedua-dua faktor psikologikal tersebut memberi pengaruh yang kuat, namun sewajarnya kajian yang lebih banyak dan mendalam perlu dilaksanakan. Hal ini adalah kerana untuk memastikan bahawa dapatan dalam kajian ini tepat dan konsisten serta datanya dapat digunakan untuk pendidikan rakyat Malaysia.

Kajian ini bukanlah kajian yang sempurna dan mempunyai beberapa limitasi yang boleh diubahsuai di masa hadapan. Limitasi kajian pertama ialah skop kajian melibatkan pelajar sekolah menengah di Malaysia yang berada di bawah jagaan ibu bapa. Etika kajian perlu dipatuhi dan menjadi keutamaan ialah kebenaran daripada ibu bapa untuk membenarkan anak-anak menyertai kajian ini. Oleh kerana bidang kajian ini agak asing dengan masyarakat Malaysia dan sering dielakkan daripada dibincangkan, maka terdapat segelintir ibu bapa tidak membenarkan anak-anak mereka untuk menjadi responden dalam kajian ini. Hal ini memberi kesan kepada bilangan responden yang berjaya dikumpul. Walaupun tempoh pengumpulan data melebihi sebulan, namun jumlah masih tidak memberangsangkan dan memberi kesan untuk mengeneralisasikan dapatan kajian secara umum bagi kanak-kanak di seluruh Malaysia.

Bilangan responden yang berjaya dikumpul adalah kurang berbanding sasaran sebenar kajian. Saiz populasi pelajar sekolah menengah di Malaysia adalah seramai 2037433 orang dan berdasarkan kepada jadual penentuan saiz sampel Krejcie dan Morgan (1970), saiz sampel yang perlu dikumpul untuk kajian ini adalah seramai 384 orang. Walaubagaimanapun, responden yang menyertai kajian ini adalah seramai 162 orang yang mana bilangannya tidak mencecah 50% daripada sasaran sebenar responden. Berdasarkan kajian-kajian lepas (Hair et al. 1995; Hulland et al. 1996; Khong et al. 2018; Kline 2015) menyatakan saiz sampel bagi 100 responden ialah kecil, antara 100 hingga 200 adalah sederhana dan melebihi 200 responden adalah besar. Roscoe (1975) juga mencadangkan peraturan praktikal dalam penentuan saiz sampel untuk sesuatu kajian adalah memadai dengan bilangan melebihi 30 orang dan kurang daripada 500 orang yang menjawab borang soal selidik. Bagi kajian yang melibatkan analisis regresi pelbagai, Roscoe (1975) menyatakan saiz sampel sekurang-kurangnya melebihi 10 kali ganda atau lebih daripada bilangan pemboleh ubah dalam sesuatu kajian. Berdasarkan kajian-kajian lepas, bilangan responden bagi kajian ini mencukupi kerana jumlahnya adalah sederhana dan bilangan responden yang berjaya dikumpul adalah 40 kali ganda daripada bilangan pemboleh ubah.

Antara cadangan yang boleh dijadikan idea untuk kajian akan datang ialah Selain itu, faktor demografi geografi iaitu penduduk bandar dan luar bandar merupakan salah satu profil demografi yang wajar dijadikan sebagai fokus kajian Hal ini adalah untuk melihat adakah faktor geografi responden memainkan peranan terhadap kerentanan pengantunan seksual kanak-kanak dalam talian. Jika faktor geografi menjadi peramal kepada kerentanan kanak-kanak terhadap pengantunan seksual kanak-kanak dalam talian, intervensi atau modul boleh dibangunkan berfokuskan kepada tahap sosial di sesuatu tempat. Penyampaian maklumat dan psikopendidikan

yang mempunyai elemen mesra sosial adalah lebih berkesan berbanding penyampaian maklumat secara umum.

Seterusnya, kajian pada masa akan datang wajar dijalankan dengan mempelbagaikan dimensi bagi satu-satu faktor psikologikal. Sebagai contoh, menggunakan kelima-lima personaliti Big Five sebagai faktor peramal yang memberi pengaruh terhadap kerentanan pengantunan seksual kanak-kanak dalam talian. Dapatan kajian yang lebih jelas dan mendalam serta sumbangan ilmu adalah lebih luas.

Selain pengaruh faktor psikologikal, pengkaji pada masa akan datang juga boleh mengkaji kesan jangka pendek dan kesan jangka panjang kepada mangsa yang diantun secara dalam talian. Bentuk kajian juga boleh menggunakan kaedah campuran kuantitatif dan kualitatif agar dapatan yang dikumpul lebih mendalam.

Rujukan

- Akta Kanak-Kanak. (2001). Retrieved from <https://www.kpwkm.gov.my/kpwkm/uploads/files/Dokumen/Akta/Akta%20Kanak%202001.pdf>.
- Asmi Asmidar Zainal Rashid, Mohammad Rahim Kamluddin, Suzaily Wahab, Dayang Anita Abdul Aziz, Zarina Abdul Latiff & Balan Rathakrishnan (2018). Kerentanan Kanak-Kanak Malaysia terhadap Pengantunan Seksual Atas Talian. *Jurnal Psikologi Malaysia* 32(3): 91-108.
- Boillat C., Schwab N., Stutz M., Pflueger M. O., Graf M. & Rosburg T. (2017). Neuroticism as a risk factor for child abuse in victims of childhood sexual abuse. *Child Abuse & Neglect* 68: 44-54.
- Harms E. M. (2019). Childhood sexual abuse, personality and risk recognition. Thesis and Dissertations, Illinois State University.
- Hernandez M. P., Schoeps K. Maganto C. & Castila I. M. (2021). The risk of sexual-erotic online in adolescents-which personality factors predict sexting and grooming victimization. *Computers in Human Behavior* 114.
- INTERPOL & ECPAT International. (2018). *Towards a Global Indicator on Unidentified Victims in Child Sexual Exploitation Material Summary Report*. Bangkok.
- Jonsson L. S., Fredlund C., Priebe G., Wadsby M. & Svedin C. G. (2019). Online sexual abuse of adolescents by a perpetrator met online: a cross-sectional study. *Child and Adolescents Psychiatry and Mental Health* 13(32): 1-10.
- Lewis L. (2020). Experience in online grooming from initial contact with offender to relationship ending. Walden Dissertations and Doctoral Studies, Walden University.
- Lim, Hui Li, Ling, Miaw Yn, Teh, Chien Heuy, Heng, Pei Pei, Kee, Chee Cheong, Sumami Mohd Ghazali, Yuvaneswary Veloo & Lim, Kuang Hock. (2019). Construct validity and reliability of Rosenberg self-esteem scale-malay (RSES-M) among upper secondary school students in Malaysia. *Malaysian Journal of Medicine and Health Sciences* 15(2): 32-38.

- Liu Y. & Zheng L. (2020). Relationship between the big five, narcissistic personality traits and online sexual activities. *Personality and Individual Difference*, 152: 1-6.
- Martellozzo E. (2017). Online sexual grooming: children as victims of online abuse. *Cybercrime and its victims*, hlm. 108-128.
- McAlinden A. M. (2012). On-line Grooming Dlm. McAlinden (pnyt.). 'Grooming' and the Sexual Abuse of Children, Institutional, Internet and Familial Dimensions. hlm. 101-107. United Kingdom: Oxford University Press.
- Mohammad Rahim Kamaluddin, Nadiyah Syariani Md. Shariff, Geshina Ayu Mat Saat. (2013). A unidimensional scale for self-control within Malaysian settings. *Educational Medicine Journal* 5(4): 60-66.
- Mohd Dahlan A. Malek & Ida Shafinaz Mohamed Kamil. (2010). Jenayah dan masalah sosial di kalangan remaja: cabaran dan reality dunia siber. Program Jenayah Cyber dan Isu Perdagangan manusia di Malaysia, Universiti Malaysia Sabah, 26 Ogos.
- Reid J. A. & Jones S. (2011). Exploited vulnerability: legal and psychological perspective of child sex trafficking victims. *Victims and Offenders* 6: 207-231.
- Resett S. (2021). Grooming online, sexting and emotional problems in Argentinean adolescents. *Ciencias Psicológicas* 15(1).
- Santisteban P. & Guadix M. G. (2017). Prevalence and risk factors among minors for online solicitation and interactions with adults. *The Journal of Sex Research* 0(00): 1-12.
- Shi J., Yao Y., Zhan C., Mao Z., Yin F. Y. & Zhao X. (2018). The relationship between big five personality traits and psychotic experience in a large non-clinical youth sample: The mediating role of emotion regulation. *Front. Psychiatry* 9.
- Schoeps K. Hernandez M. P., Garaigrordobil M. & Castila I. M. (2020). Risk factors for being a victim of online grooming in adolescents. *Psicothema* 31(4).
- Schreck C. J. (1999). Criminal victimization and low self-control: an extension and test general theory of crime. *Justice Quarterly*.
- Wachs S., Jiskrova G. K., Vazsonyi A. T., Wolf K. D & Junger M. (2016). A cross-national study of direct and indirect effect of cyberbullying on cubergrooming victimization via self-esteem. *Psicologia Educativa* 22(1): 61-70.
- Webster, S., Davidson, J., Bifulco, A., Gottschalk, P., Caretti, V., Pham, T., & Craparo, G. (2012). European online grooming project: Final report. Retrieved from <http://www.europeanonlinegroomingproject.com/media/2076/europeanonline-grooming-project-final-report.pdf>.
- Whittle H. Giachritsis C. H. & Beech A. R. (2013). Victims' voices: the impact of online grooming and sexual abuse. *Universal Journal of Psychology* 1(2): 59-71.